

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

In quo differat sapientia ab intellectu. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Super Ps. ait, Distat sapientia quodammodo à scientia, testante sancto Iob, qui quodammodo singula definiens ait. Sapientia est pietas, scientia vero abstinere à malis. Pietatem vero hoc loco posuit Dei cultum: quæ græce dicitur *θεοσεβία*: quæ est in cognitione & dilectione eius quod semper est & incommutabiliter manet, quod Deus est. Abstinere vero à malis est in medio parvæ nationis prudenter conuersari. Idem quoque inter hæc duo aperte distinguens ait in lib. 12. de trin. Distat ab æternorum contemplatione actio, qua bene utimur temporalibus rebus: & illa sapientiæ, & scientiæ deputatur, quamuis & illa, quæ sapientiæ est, possit nuncupari scientia: vt Apostolus asserit vbi dicit. Nunc scio ex parte, quam scientiam profecto contemplationis Dei vult intelligi. In hoc ergo differētia est: quia ad contemplationem sapientia, ad actionem vero scientia pertinet. Ecce aperte demonstratum est, in quo differat spiritus sapientiæ, & spiritus scientiæ, sc. vt sapientia diuinis, scientia humanis attributa sit rebus. Et ideo docet Aug. vtrunque agnoscimus in Christo, scil. & rem diuinam & rem humanam: & ideo de ipso habemus sapientiam & scientiam. Cum n. legitur, Verbum caro factum est, in verbo intelligitur verus Dei filius, in carne agnoscitur verus hominis filius. Itē cum dicitur, videmus plenum gratiæ & veritatis: gratiā referamus ad scientiam, & veritatē ad sapientiā: quia in Christo sapientiā & scientiā fuit plenaria, & nos scientiā & sapientiā de eo habemus, q. est Deus & homo.

In quo differat sapientia ab intellectu. B

Ostensa differentia inter scientiam & sapientiā, quid distet inter sapientiā & intellectū videamus. In hoc differunt illa duo: quia sapientia proprie est de æternis, quæ veritati æternæ contēplandæ intēdit. Intelligētia vero non modo de æternis est: sed etiam de rebus inuisibilibus & spiritualibus tēpo-

Tt 5 rati-

*Psal. 135. Et
ca. in Ench.
& ca 14. li.
12. de trin.
Iob. 28. d.*

*Ca. 14. ad
principium.*

1. Cor. 13. d

*Ibid. paulo
inferius.*

*In lib. 13. de
tri. ca. 19. in
medio.*

Ioan. 1. b

raliter exortis. Per eam n. & natura summa, quæ fecit omnes naturas, id est, diuina consideratur: & quæ post ipsam sunt spirituales & inuisibiles naturæ, vt angeli, & omnes animæ bonæ affectionis cōspiciuntur. In hoc ergo differentia est, quia sapientia creator tantū conspicitur, intellectu vero & creator, & creatura quædam. Itē intellectu intelligibilia capimus tantum: sapiētia vero nō modo capimus superiora, sed etiam incognitis delectamur. Sic ergo distingui potest inter illa tria, sc. intellectum, scientiā & sapientiam. Scientia valet ad rerum temporalium rectam administrationē, & ad bonam inter malos conuersionē, Intelligentia vero ad creatoris, & creaturarum inuisibilium speculationem. Sapientia vero ad solius æternæ veritatis contemplationem & delectationem.

Quod intellectus & scientia de quibus hic agitur, non sunt illa, quæ naturaliter habet homo. C

Et notandum quod intellectus & scientia quæ dicuntur dona Sp. S. alia sunt ab intellectu & scientia, quæ naturaliter sunt in anima hominis: hæc n. virtutes sunt, quæ per gratiam infunduntur animis fidelium, vt per eas recte viuant. Illa vero naturaliter habet homo ex beneficio creationis: à Deo tamen. Per has autem virtutes quæ dicuntur dona Spir. S. illa naturalia reformantur atq; adiuuantur: vt v. g. Intellectus naturalis peccato obtenebratus, per virtutem quandam & gratiam, quæ dicitur spiritus intelligentiæ reformatur atq; adiuuatur ad intelligendum. Ita & per illam virtutem, quæ dicitur Spiritus sapientiæ iuuatur atque erigitur mentis ratio ad contemplationem, & delectationem æternæ veritatis.

Quod sapientia ista Dei est, nec est illa, quæ Deus est. D

Illud etiam sciendum est, quod sapiētia de qua nunc differimus, nō est illa sapiētia Dei (vt ait August.) quæ Deus est: sed hominis sapiētia: veruntamen

*Quomodo
differunt
scientia, in
telligentia,
& sapientia.*